

Hippochoosz és cimborái ezalatt felkerekedtek Tarsoszból, és Szíria felé vették útjukat, elrabolva, ami csak a kezük ügyébe esett, falvakat gyújtogatva, sok férfit leölve. Így érkeztek a szíriai Laodikeiába, ahol nem rablóként jártak el, hanem mint városnézőbe jött idegenek. Hippochoosz körülzimatolt mindenütt, nem bukkan-e valahol Habrokómész nyomára. De mivel semmire sem ment, felszedték sátorfájukat, és Föniciába indultak, onnan meg Egyiptomba, mert az volt a szándékuk, hogy végigportyázzák Egyiptomot. Nagy rablóbandát toboroztak össze, úgy érkeztek Péluszion vidékére, s a Nílus folyásán tovább hajózva az egyiptomi Hermupoliszba és Szkhediába. Majd bevezettek a Menelaosz létesítette folyami csatornába, Alexandria mellett csak elsuhantak, de betértek Memphiszbe, Iszisz városába, onnan pedig Mendészbe. Közben a bennszülettekből is szedtek kalózcimborákat s útikalauzokat. Majd áthaladva Tauán, Leontópoliszba érkeztek, s jó néhány falut hagyva hátra, melyek legtöbbjét elpusztítottak, megérkeztek az Etiópia határán épült Koptoszba. Itt akartak kalózkodni, mert rengeteg kalmár sürgölődött erre átutazóban, Etiópia meg India felé igyekezve. A rablóbanda ekkor már ótszáz emberből állt. Megszállták az etiópai hegycsúcsokat, bevették magukat a barlangokba, azzal az eltrökölt szándékkal, hogy kifosztják az arra utazókat.

Habrokomészt pedig Egyiptom helytartója elé vitték. A pé-luszionbeliek megüzenték már a helytartónak a történeteket: hogy Habrokomész megölte Araxoszt, s hogy rabszolgá-létére vetemedett ilyesmire. Ahogy mindez tudomására ju-tott a helytartónak, egy szóval sem tudakolva tovább a tör-téneteket, megparancsolta, hogy vezessék el Habrokomészt, és fészítsék keresztre. Annak meg elszorult a szíve ekkora sorscsapásra, vesztében egyetlen vigasza csak az volt, hogy Anthiát is halottnak hitte.

El is vezették, akik a parancsot kapták, a Nílus partjára, ahol magasba szókó szirt meredezett a folyam sodrának irá-nyában. Itt állították fel a keresztet, aztán felfeszítették rá Habrokomészt, s kezén-lábán kötelekkel odaerősítették, mert ez volt a keresztrefeszítés módja errefelé. Ezután el-mentek, sorsára hagyva őt, és meg voltak róla győződve, hogy nem szállhat le a keresztől. Habrokomész pedig a napra tekintve és a Nílus folyót látva, felsóhajtott:

– Ó, legemberszeretőbb isten, ki Egyiptomon uralkodol, aki minden ember számára láthatóvá teszed a földet és a tengert! Ha bármiben vétkes is Habrokomész, ám pusztul-jon nyomorultul, s szenvedjen el, ha van, még emmél is sü-lyosabb büntetést! De ha egy gonosz asszony veszejt el, soha be ne szennyezze a Nílus habjait egy ártatlanul meg-ölnék holtteste, és neked ne kelljen látnod, hogy egy ártat-lan embert megölnék itt, a te földeden!

Igy imádkozott, s az isten megsánta őt: egy hirtelen kere-kedett szétrobam nekizúdult a keresztfának, felszaggatta a sziklát borító földréteget, melybe beszúrták a keresztfát. Habrokomész a folyóba zuhant, s az tovasodorta, a hullám-sír pedig nem nyelte el, kötelei nem gátolták, a krocko-dílok nem bántották, így ringatták tova a habok. Elsodrót-dott a Nílus torkolatáig, a tengerig, itt azonban elfogta őt az

őrség, s mint büntetése elől meglépett szökevényt Egyiptom kormányzója elé vezette. Az még dühösebb lett, mert úgy látta, elvetemült gonosztevővel van dolga, ezért megparan-csolta, hogy rakjanak máglyát, tegyék rá, és égessék el Hab-rokomészt.

Készen állott már a máglya a Nílus torkolata mentén, rá-tették Habrokomészt, tüzet gyújtottak alá, már-már bele-kapott testébe a láng, amikor ismét felfohászzkodott a fiú, röviden, ahogy erejéből tellett: mentse ki őt az isten eb-ből a fenyegető veszedelemből. Erre hullámokat vetett a Nílus, nekizúdult a máglyának a vízár, s kioltotta a tüzet. Csodát sejtettek a szemtanúk, fogták Habrokomészt, vitték Egyiptom helytartója elé, elbeszélték a történeteket s a Nílus közbelépését. Elcsodálkozott a helytartó az eset hallatán, és megparancsolta, őrizték rács mögött Habrokomészt, de jól gondját visejjék, amíg meg nem tudjuk – úgymond –, ki ez az ember, és miért oltalmazták őt ily nagyon az istenek.

III

Rács mögött ült hát Habrokomész, Pszammisz pedig, aki megvásárolta Anthiát, elhatározta, hogy hazatér, s megtett minden előkészületet az utazásra. Felső-Egyiptomot útba ejtve Etiópia felé kellett haladnia, ahol Hippothoosz garáz-dálkodott. Minden készen állt az útra: a sok teve, öszvér és máhás ló, a töméntelen sok arany-ezüst meg a sok kelme, s Anthiát is vitte magával Pszammisz. Ahogy Alexandria mellett elhaladva Memphiszbe érkeztek, Anthia, megállva Iszisz szentélye előtt, így imádkozott:

– Leghatalmasabb istennő! Mindmáig tiszta maradtam, mivel úgy hitték, hogy a tiéd vagyok, s megőriztem szep-lőtelenül hitvesi hűségemet Habrokomésznek. De most Indiába megyek, távol az epheszosi tájtól, s távol Habroko-

mész földi maradványaitól is. Vagy szabadíts meg hát innen, boldogtalant, s adj vissza Habrokoméshoz, ha ugyan él még, vagy ha már végképp az a sorsunk, hogy egymástól elszakítva haljunk meg, segíts, hogy hűséges maradhassak a halottához!

Így imádkozott, majd folytatták útjukat. Áthaladtak Koptoszon, s átlépték már Etiópia határát, amikor rájuk tört Hippothoosz. Pszammiszt magát és kíséretének sok tagját megölte, a kincseket elrabolta, s Anthiát foglyul ejtette. A rablott kincseket pedig fogta és egy barlangba vitte, melyet kincseskamrának használtak, s Anthia is ide került. De nem ismert rá Hippothooszra, sem az Anthiára. Amikor pedig tudakolták tőle, kicsoda és honnan való, nem árulta el az igazat, hanem azt mondta, egyiptomi születésű, s a neve Memphitisz.

IV

Anthia így Hippothoosznál élt a rablóbarlangban, Habrokoméshoz pedig maga elé hívatta az egyiptomi helytartót, és ki kérdezte esete felől. Amikor megtudta, mi történt, megszánta sorsáért, pénzt adott neki, és megígérte, hogy hazajuttatja Ephesoszba. Habrokoméshoz szívből köszönetet mondott a szabadulásért, de arra kérte a helytartót: engedje meg, hogy Anthia keresésére induljon. És természetek ajándékkal elhalmozva hajóra is szállt, s elindult Itália felé, hogy ott tudakozódjék Anthia után. Az egyiptomi helytartó pedig, megtudva az igazat Ataxosz esetéről, maga elé hurcoltatta és keresztre feszítette Künót.

Míg a barlangban élt Anthia, beleszeretett az egyik rabló, aki őrizte őt; Ankhialosz volt a neve. Ez az Ankhialosz Szíriában csapódott Hippothooszhoz; Laodikeiából származott, s nagy volt a becsülete Hippothoosz előtt, mint afféle tette kész fiatalembernek a kalózkodásban. Ahogy beleszeretett hát, először is szép szavakat duruzsolt a fülébe, hogy megnyerje magának, s azzal hengegett, hogy szép szóval lépésre csalogatja, aztán majd elkéri őt ajándékkul Hippothoosztól. De Anthia mindent megtagadott tőle, és semmi sem félemlítette meg: sem barlang, sem kötelek, sem a rabló fenyegetőzése. Csak Habrokoméshoz őrizgette magát, még ha holt-nak hitte is. Fel-felsőhajtott gyakran, amikor csak szereté ejthette, hogy elrejtőzzék:

– En csak Habrokoméshoz hitvesz akarok maradni, még akkor is, ha meg kell halnom, s ha eddigi szenvedéseimnél még rosszabbat kell is elszenvednem!

Mindez még égetőbb kínokba kergette Ankhialoszt, s Anthia látása napról napra jobban felszította szerelmét. Mikor nem tudta már elviselni tovább, rászánta magát, hogy erőszakot követ el rajta. Egyik éjszaka, amikor Hippothoosz nem volt velük, mert a többiekkel portyára ment, rá is rontott Anthiára, s azon volt, hogy megerőszakolja. Ő pedig szorult helyzetében előrántotta a keze ügyében heverő kardot, ledöfte Ankhialoszt, s a dőfés halálos volt. A férfi ugyanis teljesen fölébe hajolt, hogy ölelje-csókolja, ő meg csak alátartotta a kardot, és keresztülzúrta vele a férfi szívet.

Ankhialosz bűnös vágyakozásáért jól meglakolt tehát. Anthiát azonban rémület fogta el tette miatt. Sok töprengés után el akarta emészteni magát – de Habrokoméshoz viszonylatában halványan még mindig reménykedett –, aztán meg el akart futni a barlangból, de ez lehetetlen volt, hiszen

sem járható utat nem ismert, sem útmutatója nem akadt volna. Elhatározta hát, hogy a barlangban marad, s elviseli, amit a sors istene kirótt rá.

VI

Ott is maradt azon az éjszakán, s nem jött álom a szemére, csak töprengett szüntelenül. Vírradatkor megjött Hippothoosz cimboráival, s látrák Ankhialoszt vérebe fagyva, Anthiát meg a holtest mellett. Nyomban sejtették, mi történt, s mikor kifagatták a lányt, mindent meg is tudtak. Feldühödvé a történetken, úgy döntöttek hát, hogy bosszút állnak halott barátjukért. Sokféle büntetést eszeltek ki Anthia számára: az egyik azt követelte, hogy öljék meg, és Ankhialosz tetemével együtt temessék földbe, a másik meg azt, hogy fészítsék keresztre. Hippothoosz is elbúsult Ankhialosz miatt, s még ezeknél is nagyobb büntetést eszelt ki Anthia számára: megparancsolta, hogy egy jókora mély vermet ássanak, vessék bele Anthiát két kutyával együtt, hogy ott lakoljon meg szörnyű, vakmerő tettéért.

A cimborák teljesítették parancsát, Anthiát a veremhez vonszolták a két kutyával – óriás egyiptomi kutyák voltak, még szemre is félelmetesek. Ahogy bevetették őket, hatalmas hasábfákkal földték be a vermet, és földet szórtak rá. A Nilustól nem messzi ásták meg a vermet, s még őrt is állítottak mellé: Amphinomoszt, az egyik rablót. Ez az Amphinomosz már korábban is rabja volt Anthiának, de ekkor még inkább megesett rajta a szíve, s megszánta őt balsorsáért. Kicszelte hát, hogyan hosszabbíthatná meg az életét, s hogyan ne lennének semmiképp sem ártalmára a kutyák. Napról napra felemelte a vermet borító hasábfákat, kenyeret vetett, vizet bocsátott le a mélybe, s egyszersmind bátorította Anthiát. A táplálékhoz jutott kutyák pedig semmi

kárt sem tettek Anthiában, sőt, csakhamar meg is szelídültek, és kezessékké váltak. Anthia meg, visszapillantva a maga életére, s átgondolva mostani sorsát, feljajdult:

– Jaj nekem, szerencsétlennek! Miféle büntetést kell kiállnom? Még a sírverem meg a börtön s a velem együtt zárt kutyák is szelidebbek a rablóknál. Ugyanazt szenvedem el, Habrokoméssz, amit te, mert egykor hasonló sorsra jutottál te is: te is börtönben voltál, amikor elhagytalak Türoszban. Ha még élsz, semmitől sem félek, mert egyszer talán viszontlátjuk majd egymást. De ha már halott vagy, hiába drága nekem az élet, hiába könyörül meg rajtam, boldogtalanon, ez az ember, akárki legyen is.

Így beszélt Anthia, és szüntelenül zokogott. S amíg ő a verembe zárva szenvedett a kutyák között, Amphinomosz naponta hol őt vigasztalta, hol meg a kutyákat etette-szelídítette.